Redacţiunea, Administraţiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M.Dukes, A.Oppelik,J. Danneberg*: în Budapesta: *A. V Goldberger, AntonMezei, EcksteinBernat*; in Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 56. Brașovŭ, Vinerĭ 10 (22) Martie 1889.

Brașovŭ, 9 Martie v.

Amŭ ḑisŭ că Tisza Kalman nu mai póte stăpânì șovinismulŭ ce l'a deslănţuitŭ. Acesta îlŭ urmăresce acum la totŭ pasulŭ și-i amărăsce ḑilele.

Scandalurile în dietă și pe stradele din Pesta nu numai că au devenitŭ permanente, dér iau pe ḑi ce merge dimensiunĭ mai marĭ.

Au începutŭ sĕ se bată deputaţii cu scolarii ungurĭ aţîţaţĭ de șoviniștii din opositiă, ér ministru președinte Tisza nu mai cuteză sĕ umble p'afară fără escortă poliţienéscă, căcĭ „naţiunea“ de pe strade aruncă cu petri asupră-i.

Așa departe a adusŭ lucrurile nenorocita politică, care lingușindŭ pasiunile naţionale a nutritŭ mereu foculŭ șovinismului unguréscŭ.

La finitulŭ ședinţei de alaltăerĭ deputatulŭ tiszaistŭ Rohonczy s'a pălmuitŭ c'unŭ tenĕrŭ absolventŭ de scóla reală, care împreună cu soţii sĕi demonstra și făcea sgomotŭ strigândŭ din rĕsputerĭ: josŭ cu Tisza și cu partida lui! In furia lui deputatulŭ scóse unŭ revolverŭ și împușcă pe tenĕrŭ în piciorŭ.

Intêmplarea acésta a produsŭ atâta iritaţiune și sânge rĕu încâtŭ deputatulŭ Rohonczy n'a mai cutezatŭ sĕ se arate în dietă, ci a luat'o la sănătósa plecândŭ din Pesta. In ḑiua următóre s'a adunatŭ érăși mulţimea înaintea dietei și scandalurile își luară nou avêntŭ.

Mulţimea primea pe deputaţii din opositiă, carĭ soseau la ședinţa dietei cu „elyen“-urĭ, ér pe cei guvernamentalĭ cu „abzugurĭ“ asurḑitóre. Când a sositŭ ministru-președinte Tisza mulţimea a începutŭ sĕ scuipe după trăsura sa.

Ședinţa a fostŭ furtunósă, numai câtŭ nu s'au bătutŭ unii cu alţii. Maioritatea a decisŭ ca afacerea Rohonczy sĕ fiă predată comisiunei de imunitate.

După încheierea ședinţei se începură érăși tumulturile pe strade. De astădată „patrioticii“ demonstranţĭ nu s'au mulţămitu numai cu aceea de a striga „abzug“ și de a scuipa după trăsura lui Tisza, ci începură a arunca cu petrii după ea, urmărindu-o în fugă. D'abia a scăpatŭ Tisza cu pelea întrégă fiindŭ păzitŭ de-o parte și de altă a trăsurei de poliţiștĭ călăreţĭ.

La politechnicŭ începură sĕ dea cu petrii chiar și în poliţiștĭ așa că a trebuitŭ sĕ intervină totŭ armata, cea multŭ urgisită, ca sĕ pună capĕtŭ scandalelorŭ și sĕ restabiléscă ordinea și liniștea publică.

Se 'nţelege, că atâtŭ casulŭ cu rănirea scolarului din reale, câtŭ și aceste scandalurĭ înnoite de pe strade suntŭ apă pe móra oposiţiei maghiare, care cu orĭ-ce preţŭ vrea sĕ restórne pe idolulŭ de până acuma alŭ șoviniștilorŭ.

Și în asemenĭ împrejurărĭ, când șefulŭ lorŭ nu mai póte cuteza a se arăta pe stradă, mamelucii din dietă mai au plăcerea de a se făli cu șovinismulŭ ce'lŭ desfășură ei faţă cu naţionalităţile, cum a făcutŭ secretarulŭ de statŭ Berzeviczy în ședinţa dela 16 l. c.

Berzeviczy s'a lăudatŭ că numai guvernulŭ cu ai sĕi au sĕvĕrșitŭ „marea faptă“ de-a fi introdusŭ limba maghiară în scólele poporale, pe când Mocsary s'a opusŭ acestei mĕsurĭ Ce orbiă pe ei! Nu vĕdŭ ei óre că tocmai acea politică, care lipsită fiindŭ de oríce sĕmţŭ de dreptate faţă cu maioritatea poporaţiunei, pretinde mereu, că tóte trebue sĕ fiă maghiare și numai maghiare în statŭ, nu vĕdŭ că tocmai acestŭ șovinismŭ violentŭ a săpatŭ grópa lui Tisza, în care se vorŭ prăvăli cu toţii?

DIN AFARĂ.

Rĕspunsŭ Rusiei.

Trei sute de tinerĭ bulgarĭ, din cele mai bune familii din ţéră, au cerutŭ principelui Ferdinandŭ sĕ le facă onórea de a forma ei o gardă de onóre. Ei vreu, precum spune o telegramă din Bucurescĭ, sĕ formeze unŭ regimentŭ de călărĭ și sĕ jure principelui că, décă s'ar întreprinde o lovitură inimică în contra lui, fiă din orĭ-ce parte, ilŭ vorŭ apĕra până la celŭ din urmă omŭ. Patru dintre aceștĭ tinerĭ i-au pusŭ principelui la disposiţiă câte 16.000 francĭ pentru realisarea acestui scopŭ. Ca emblemă vorŭ purta pe șapcă și pe peptŭ unŭ capŭ de mortŭ și se vorŭ înarma cu săbii, cu iatagane și cu revolvere, fabricate din oţĕlŭ indigenŭ. Acésta e unŭ rĕspunsŭ la cele scrise de foile rusescĭ, care în urma abdicărei regelui Milanŭ profeţiau aceeașĭ sórte și principelui Bulgariei.

Uniunea liberală.

Unŭ grupŭ de bărbaţĭ cu vadă din cele mai diferite sfere de specialităţĭ a întemeiatŭ în Parisŭ o reuniune „Union libérale“, în vederea alegerilorŭ de deputaţĭ ce se vorŭ face la tómnă. In apelulŭ sĕu, acéstă reuniune republicană-conservatóre ḑice:

„Intre cesarismulŭ, care ne amenință, și între radicalismulŭ, ce i-a deschisŭ calea, vedemŭ numai unŭ unicŭ mijlocŭ de a cruţa Franţa de o nouă revoluţiune și póte, că și de catastrofele cele mai îngrozitóre; acesta e: întórcerea la ideile moderaţiunii, ale toleranţii și ale adevĕratului liberalismŭ. Trebue cu orĭ-ce preţŭ a afla o maioritate în camera viitóre, care sĕ fiă destoinică a restabili în guvernŭ administraţiunea și finanţele. Unŭ guvernŭ conservatorŭ va face Franciei cu putinţă a'șĭ relua în consiliulŭ naţiunilorŭ rangulŭ ce i-se cuvine. Nu vremŭ nicĭ o reformă radicală, nicĭ darea pe venitŭ, nicĭ despărţirea bisericei de statŭ. Francia e obosită de agitaţiunile nefructifere, vré sĕ trăéscă în pace și sĕ lucreze. Programulŭ acesta e fórte simplu. E vorba numai de a relua érăși idea republicei pacînice, liberale și conservatóre, care formézá unŭ locŭ comunŭ de refugiu, unde toţĭ Fransesii potŭ sĕ se ascundă cu onóre.“

Sporirea artileriei germane.

In parlamentulŭ germanŭ presentându-se proiectulŭ de lege pentru sporirea artileriei, Richter combătŭ cu hotărîre proiectulŭ. Elŭ întrébă: Décă procederea Franciei și Rusiei e causa sporirei artileriei germane, pentru-ce nu s'a făcutŭ acésta cu ocasiunea septenatului, deórece raporturile militare ale Franciei și Rusiei erau și în 1887 totŭ așa de cunoscute ca și adĭ. Plănuita sporire a armatei francese cu 41,000 ómenĭ, cu care se motiva septenatulŭ, nu s'a făcutŭ și generalulŭ Boulanger s'a retrasŭ. Nu-i vorbă, artileria francesă e mai tare, dér cu proiectulŭ de adĭ se îndémnă Rusia și Francia a'șĭ spori din nou artileria, și așa va merge în infinitŭ. — *Bebel* e contra proiectului și întrébă: ce însemnéză alianţele, décă înarmările se sporescŭ mereu. — *Windthorst* întrébă: unde rĕmâne septenatulŭ décă vinŭ mereu nouĕ cererĭ de ale administraţiunei de rĕsboiu. Ministrulŭ de rĕsboiu generalŭ Bromart de Schellendorff susţinêndŭ proiectulŭ, spuse că póte se va introduce unŭ nou prafŭ de pușcă și atuncĭ érăși se vorŭ mai cere credite. — *Richter* făcŭ o nimerită observaţiune: Acum unŭ anŭ cancelarulŭ a strigatŭ: „Noi Germanii ne tememŭ numai de Dumneḑeu, altcum de nimenea în lume“, adĭ se pare, că noi Germanii trebue sĕ ne tememŭ de tóte, décă

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(4)

CARMEN.

— Novelă.—

„Scii d-ta frumosulŭ césornicŭ, ce mi-'ai arătatŭ în bibliotecă când te-am făcutŭ atentŭ, că e timpulŭ bisericei. Da, s'a aflatŭ și ţi-se va restitui“.

„Adecă“, rĕspunseiu puţinŭ cam încurcatŭ, „l'am pierdutŭ . . .“

„Mișelulŭ este în temniţă și fiindcă tótă lumea scie, că pentru unŭ filerŭ era în stare sĕ-șĭ descarce pușca asupra orĭ cărui creștinŭ, era pe aicĭ sĕ murimŭ de supĕrarea, că te-a ucisŭ și pe d-ta ca pe alţii. Vomŭ merge amêndoi la sergentulŭ poliţiei și-ţĭ voiu recăștiga césornicŭ. Ș'apoi sĕ mai ḑică cineva, că organele legilorŭ nu-șĭ pricepŭ datoria la noi în Spania“.

„I-ţĭ mărturisescŭ, că mai bucurosŭ așŭ vrea sĕ-mĭ pierdŭ césornicul, decâtŭ ca prin fasionările mele sĕ ducŭ la spênḑurătóre pe unŭ bietŭ omŭ încărcatŭ cu pĕcate, mai alesŭ că. . . .“

„Fi liniștitŭ . . . Hoţulŭ d-tale mâne, poimâne . . . Unŭ singurŭ furtŭ nicĭ nu adauge, nicĭ nu-i subtrage nimicu din sórtea sa. Baremĭ de-ar fi datŭ Dumneḑeu sĕ se fi mărginitŭ la pungășitŭ, dér ĕn se veḑĭ prietine, elŭ a comisŭ mai multe omorurĭ, care de care mai înfiorătóre“.

„Cum îlŭ chiamă“?

„In provinciă e cunoscutŭ sub numele de Jasĕ Navarro; dér mai are și unŭ altŭ nume bascicŭ, care nu l'amŭ putè spune póte nicĭ eu, nicĭ d-ta. Vedĭ, e vrednicŭ de luatŭ în sémă, și d-ta, care iubescĭ multŭ sĕ cunoscĭ particularităţile nĕmurilorŭ, d-ta ḑicŭ, n'ar trebui sĕ negligĭ ocasiunea ca sĕ aflĭ în ce chipŭ avuţii din Spania se ducŭ de pe acéstă lume... Navarro e in casa de penitenţă. Părintele Martinez te va însoţi până la elŭ“.

Dominicanulŭ meu atâta stărui pe lângă mine, până ce m'a făcutŭ sĕ mergŭ sĕ vĕdŭ pe prinsonierŭ, după ce mai întâiu am luatŭ cu mine o legătură de ţigărĭ, sperândŭ că în chipulŭ acesta îmĭ voiu mântui indiscreţiunea înaintea lui.

M'au condusŭ la Don Jose tocmai în momentulŭ, când'i se servea prândulŭ. Elŭ mĕ salută cam rece, ér după ce îi dĕdui ţigările, îmĭ mulţămi cu multă curtenire. Numĕrândŭ câte suntŭ, puse câteva din ele la o parte, ér cele mai multe mi le-a înapoiatŭ cu observarea, că n'are lipsă de mai multe.

L'am întrebatŭ décă nu-i voiu ușura încâtva sórtea dându-i nisce parale prin mijlocirea prietinilorŭ mei. La începutŭ dĕdu din umĕrĭ c'unŭ surisŭ amarŭ, după aceea, cugetându-se asupra lucrului, mĕ rugă sĕ facŭ a se ceti o missă pentru mântuirea sufletului sĕu.

„Fire-ai așa de bunŭ“, continuă elŭ, „fire-ai așa de bunŭ, sĕ mai facĭ încă una pentr'unŭ omŭ care te-a vătămatŭ“?

„Fără îndoială, iubite prietene; dér cu scirea mea nimenĭ nu m'a vătămatŭ în acéstă ţéră“.

Imĭ strînse apoi mâna facêndŭ o faţă seriósă. După scurtă tăcere éră-șĭ mĕ agrăi:

„Iertatŭ îmĭ este sĕ cerŭ dela d-ta unŭ micŭ serviciu? Décă te vei reîntórce vreodată în patria d-tale, credŭ că vei trece prin Navarra seu celŭ puţinŭ prin Vittoria“.

„Da“, i-am rĕspunsŭ. „Prin Vittoria la orĭ ce întêmplare voiu trece, dér e posibilŭ că voiu ajunge și prin Pampeluna și décă d-ta doresci voiu face fórte bucurosŭ încunjurulŭ acesta“.

„Așa dér décă vei merge în Pampeluna, vei vedé multe lucrurĭ de interesŭ pentru d-ta . . . e orașŭ frumosŭ. Eu iţĭ predau medaillonulŭ acesta, ilŭ vei învĕli în puţină hârtiă“, aicĭ se oprì pentru ca sĕ-șĭ nădușéscă durerea, „și ilŭ vei da unei femei bune, a căreia locuinţă ţi-o voiuspune. Ii vei ḑice femeii, că eu am muritŭ, dér modulŭ morţii mele ilŭ vei ascunde“.

I-am promisŭ că-i voiu împlini dorinţa. In ḑiua următóre l'am cercetatŭ érăși pe Navarro petrecêndŭ o parte din ḑi cu elŭ. Din gura lui am auḑitŭ trista istorióră ce urmézá aicĭ:

III

„M'am născutŭ în Elisondo“, ḑise el, în lunca séu mai bine ḑisŭ valea Bastau. Numele meu e Don José Lizorrabengva; și d-ta d-le, care cunoscĭ Spania, din numele meu vei pricepe, că eu sunt bascŭ și vechiu creștinŭ. Décă portŭ numele de Don, am și dreptulŭ la asta, căcĭ décă am fi în Elisondo ţi-așĭ putè arăta cartea mea de nobilŭ. Părinţii mei voiau sĕ mĕ facă preotŭ; mĕ trimiseră decĭ la șcólă, dér cu șcóla am isprăvit'o curênd. Imĭ plăcea prea multŭ joculŭ cu pila, căruia îi potŭ mulţumi perdarea mea. Intr'una din ḑile, când tocmai câștigasemŭ, se legă de mine unŭ copilŭ; ni-am luatŭ beţele plumbuite și norocul nu m'a părăsitŭ; dér în curêndŭ am fost silitŭ sĕ îmĭ facŭ urma pierdută din acestŭ ţinutŭ. M'am întâlnitŭ cu nisce dragonĭ din regimentulŭ de cavaleriă

nu procurămŭ 4000 de cai pentru artileriă. Nu'nsemnéză nimicŭ alianța Germaniei cu Austria și Italia, de se cerŭ mereu nouĕ întărirĭ ale armatei? — Proiectulŭ a fostŭ datŭ comisiei bugetare.

SCIRILE ḐILEI.

Gutinulŭ este numele unui nou ḑiarŭ, socialŭ-literarŭ-economicŭ, ce va apăré în fiecare Mercurĭ în Baia-mare, sub redacțiunea d-lui Gavrilŭ Szabo și în editura d-lui Michailŭ Molnar. Apariţiunea acestui ḑiarŭ nĭ-a pricinuitŭ mare bucuriă, căcĭ în adevĕrŭ era nevoiă de elŭ în părțile acelea mai multŭ espuse. „Gutinulŭ“ este scrisŭ cu noua ortografiă cu semne și într'unŭ limbagiu fluentŭ, semnŭ îmbucurătorŭ pentru unitatea în scriere și pentru progresulŭ limbei nóstre. Ii dorimŭ traiu lungŭ câtŭ muntele Gutinulŭ, alŭ cărui nume îlŭ pórtă.

*
* *

Fapte vrednice de imitatŭ. Economulŭ din Dezna Teodorŭ Beldea și soția sa Anița în anulŭ trecutŭ cu cheltuiala dênșilorŭ și anume cu o sumă de 170 fl. v. a. au pardositŭ cu petri frumóse și corĕspundĕtóre sfântulŭ altarŭ și despărțĕmêntulŭ bărbătescŭ alŭ sfintei bisericĭ de acolo, ér în anulŭ acesta a testatŭ pe séma sfintei bisericĭ din numita comună suma de 200 fl. v. a.

*
* *

Scolele in Șimleulŭ-Silvaniei. Ḑiarele unguresci suntŭ fórte mulțămite de modulŭ cum progreséză învĕțămêntulŭ în Șimleulŭ-Silvaniei. Statistica ce nĭ-o împărtășescŭ ele privitorŭ la numĕrulŭ scolarilorŭ din acestŭ orașŭ este următórea: In 4 classe ale gimnasiului inferiorŭ rom. cat. se află 77 scolarĭ și 6 profesorĭ; în scóla comunală susținută de statŭ 295 școlarĭ și 8 învĕțătorĭ; în scóla de băețĭ rom.-cat. 60 școlarĭ și 2 învĕțătorĭ; în școla de fete greco-catolică (română) 26 școlarĭ și 1 profesóră. — Dér băeții românĭ în ce școlă mergŭ?

*
* *

Esposiția din Parisŭ. Din Bucurescĭ au plecatŭ până acum trei vagone cu producte române la Parisŭ. Bilete de loteriă, din venitulŭ cărora — afară de 200,000 lei ce i-a datŭ statulŭ — are sĕ se contribue la cheltuelile ce se facŭ cu representarea României la esposițiă, s'au vêndut deja 270,000 și au mai rĕmas de vêndare numai 30,000. Cei carĭ vor câștiga cu biletele, vor primi un bilet de ducere la esposițiă și întórcere, vorŭ avé întreținerea acolo și alte avantage timpŭ de câteva ḑile. La esposițiune se vorŭ espune și productele de literatură ale tuturorŭ femeilorŭ, carĭ au scrisŭ, formândŭ o bibliotecă separată internațională, ér opurile vorŭ fi arangiate, după cum ele suntŭ scrise în limba francesă, italiană, spaniolă, română, germană etc. Ministrulŭ de interne francesŭ a concesŭ unei trupe spaniole a se produce la esposițiunea dela Parisŭ în lupte cu taurĭ. Acestea vorŭ fi de totŭ interesante. Ministrulŭ însĕ a concesŭ numai sub condițiune, ca sĕ nu se verse sânge.

*
* *

Exercițiile de arme. Ministrulŭ de honveḑĭ a datŭ o ordinațiune, că la exercițiile de arme din éstŭ anŭ iau parte soldații recrutațĭ în 1884, 1882 și 1880 și oficerii în reservă din aceștĭ anĭ; dintre volunntarii pe unŭ anŭ acei oficerĭ în reservă orĭ reserviștĭ trecuțĭ între honveḑii de rêndŭ, alŭ cărorŭ obligămêntŭ la serviciu în reservă s'a estinsŭ pe timpŭ mai lungŭ prin începerea serviciului activŭ mai târḑiu; mai departe acei oficerĭ în reservă și reserviștĭ, carĭ au sĕ facă ulteriorŭ esercițiulŭ de arme din 1888. Durata esercițiului e de 28 de ḑile pentru oficerii în reservă, de 13 ḑile pentru ceilalțĭ reserviștĭ. Din reserva cavaleriei se vorŭ convoca la esercițiulŭ de primăvéră numai voluntarii de odinióră. Instrucțiunea pentru exercițiile de tómnă se va publica mai târḑiu. Acei oficerĭ în reservă dela trupele sanitare, carĭ au absolvatŭ cu succesŭ pe cheltuiala lorŭ propriă cursulŭ de echitațiune alŭ infanteriei, se socotesce de rêndulŭ acesta ca unŭ esercițiu de arme. Timpulŭ petrecutŭ în spitalŭ, în cursulŭ eserțiilorŭ de arme, nu se socotesce la esercițiu. Pedépsa de arestŭ pentru o faptă comisă în timpulŭ esercițiului, numai dupŭ acesta o face celŭ pedepsitŭ. Reserviștii dela artileriă nu se convócă de rêndulŭ acesta. Cererile de scutire dela esercițiu sĕ se adreseze cu 14 ḑile înainte de terminulŭ convocării.

*
* *

Nouă împărțire. Ministrulŭ de justițiă a alăturatŭ comuna Vurperŭ din ocolulŭ judecătoriei cercuale din Sibiiu la ocolulŭ judecătoriei din Nocrigŭ, mai departe comuna Aciliu din ocolulŭ Mercurei la ocolulŭ judecătoriei din Săliște. Acéstă împărțire intră în putere cu ḑiua de 15 Iunie.

*
* *

Societatea pentru cultura și literatura română in Bucovina. Duminecă în 5 (17) Martie a ținutŭ Cucernicia sa domnulŭ Constantinŭ Morariu o prelegere publică vorbindŭ despre „Istoriculŭ școlei reale gr. or. din Cernăuțŭ.“ Prelegerea s'a ținutŭ în localitățile „Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina“, intrarea fiindŭ gratuită.

*
* *

Societatea geografică română. Sâmbătă la 8 și jumĕtate séra au începutŭ în Bucurescĭ ședințele anuale ale societății de geografiă, carĭ s'au continuatŭ Duminecă séra și a fostŭ și Lunĭ séra (ultima). Regele a presidatŭ. La prima, după cetirea raportului anualŭ făcutŭ de d. secretarŭ generalŭ George I. Lahovary, și după proclamarea premielorŭ date elevilorŭ și elevelorŭ, carĭ au triumfatŭ la concursulŭ de geografiă din Septemvre 1889 — s'a acordatŭ cuvêntulŭ d-lui Ionescu-Gionŭ, care a cetitŭ conferința sa asupra „Geografiei în Cronicarii românĭ.“ Ea va fi publicată în „Analele“ societății. După d-sa d-lŭ inginerŭ Drăghiceanu a vorbitŭ despre studiele geologice și miniere în România. Duminecă séra, după cetirea raportului d-lui Gr. Tocilescu despre lucrările presentate la concursulŭ de dicționare ale județelorŭ române și în care s'a datŭ premiulŭ d-lui Chiriță, revisorŭ școlarŭ (Iașĭ), s'a datŭ cuvêntulŭ d-lui Barbu Constantinescu, care a cetitŭ conferința sa asupra „Țiganilorŭ în Europa și'n România“, și'n urmă d-lui Urechiă, care a vorbitŭ și cetitŭ părțĭ din lucrarea ce pregătesce despre „Industria și comerciulŭ în România“, un victorios rĕspunsŭ datŭ acelora, carĭ pretindŭ, că industria și comerciulŭ erau pe mâna străinilorŭ în secolii trecuțĭ. Documentele cetite de d. V. A. Urechiă rĕspundŭ cu prisosŭ la aceste false și tendențióse afirmațiunĭ, ḑice „Românulŭ“. Unŭ publicŭ numĕrosŭ a asistatŭ la ședințe și a urmatŭ cu interesŭ espunerile conferențiarilorŭ. Lunĭ séra, la a treia și ultima ședință, au vorbitŭ d-nii maiorŭ Năsturelŭ despre „Heraldica Română“ și căpitanŭ Guriță despre „Masivulŭ Harțului“.

*
* *

Congresŭ didacticŭ. Alŭ VI congresŭ alŭ corpului didacticŭ din România, precum spune „Democrația“, se va ține la Iașĭ în ḑilele de 3, 4 și 5 Aprilie. Se va discuta cestiunea: „Organisarea scólelorŭ normale primare.“ O reducere de 50 la sută pe calea ferată română e asigurată orĭ cărui participante. Inscrierile se facŭ la secretariulŭ C. Dobrescu, prof. la liceulŭ sf. Sava.

*
* *

Colonelulŭ Zathureczky, care s'a sinucisŭ în Alba-Iulia, acum 20 de anĭ fusese apucatŭ de nisce cârceiu și medicii carĭ l'au tratatŭ l'au declaratŭ ca mortŭ. S'au făcutŭ tóte pregătirile de înmormêntare, a fostŭ așeḑatŭ colonelulŭ în cosciugŭ și când s'a pusŭ capaculŭ peste cosciugŭ, ca apoi sĕ fiă dusŭ la grópă, unui servitorŭ 'i se părŭ, că colonelulŭ a mișcatŭ mâna. Făcŭ arătare, se descoperì cosciugulŭ și în adevĕrŭ medicii constatară, că mórtea a fostŭ aparentă. — Ca motivŭ alŭ sinuciderei întêmplate în ḑilele trecute se dau după unii datorii de banĭ, după alții calumnii în contra lui, că n'ar fi fostŭ destoinicŭ ca șefŭ de regimentŭ. „Pesti Hirlap“ publică nisce fragmente dintr'o scrisóre ce ar fi lăsat'o colonelulŭ și în care se ḑice, că generalulŭ, de care atêrna, se vede, l'ar fi calumniatŭ la locurile mai înalte. „Acésta e rĕsplata soldatului ungurescŭ distinsŭ cu șépte medalii,“ încheiă scrisórea. Nu cumva fóia unguréscă vré sĕ agite în contra armatei comune tocmai fiindŭ că și în cameră se desbate legea militară?

*
* *

Prelegerea ce a ținut'o *Dr. Holub* Vinerĭ séra în sala hotelului N-rŭ 1 a întrunitŭ unŭ publicŭ fórte numĕrosŭ care a ascultatŭ cu cea mai mare atențiune interesanta descriere a pățaniilorŭ șĭ-a descoperirilorŭ savantului esploratorŭ în ultima sa călĕtoriă în sudulŭ Africei, (1874—1876) ce a făcut'o însoțitŭ de consórta sa. Dr. Holub a plecatŭ de aicĭ la Viena ca sĕ țină acolo a treia prelegere. Dênsulŭ se va întórce mai târḑiu érășĭ prin Ardélŭ, ca sĕ mai țină una séu douĕ prelegerĭ, în Sibiiu și Alba-Iulia.

*
* *

Divorțulŭ dintre Milanŭ și Natalia. Se comunică din Belgradŭ, că sinodulŭ bisericei autocefale a Serbiei, a cărei reunire plenară a fostŭ împedecată în timpulŭ din urmă, se va întruni în curêndŭ conformŭ Sf. canóne. Și că odată cu constituirea sa, d. Pirocianațĭ, advocatulŭ reginei Natalia, va sesida sacrulŭ corpŭ cu unŭ recursŭ împotriva edictului de divorțŭ pronunțatŭ de mitropolitulŭ Theodosiu; întru câtŭ se scie că în ortodoxiă „infalibilitatea“ spirituală aparține numai sinódelorŭ episcopale, carĭ au puterea a judeca chiar pe patriarchii ecumenicĭ. Se crede că sinodulŭ Serbiei va pronunța nulitatea edictului de divorțŭ, întru câtŭ n'a fostŭ luatŭ potrivitŭ disposițiunilorŭ canonice prin ascultarea ambelorŭ părțĭ, dér că în fața împrejurărilorŭ de faptŭ, suprema autoritate bisericéscă va menține separațiunea de corpŭ a părechei regale.

*
* *

Falsificatorĭ de bancnote. Janos Laszlo, care a luatŭ parte la unŭ omorŭ în Kis-

---

Almanza și m'am înrolatŭ și eu între ei. Peste puțină vreme am ajunsŭ caporalŭ și aveamŭ prospecte, că voi fi înaintatŭ în scurtă vreme la rangulŭ de sergentŭ, când spre nenorocirea mea mĕ trimiseră ca sentinelă în fabrica de țigărĭ din Sevilla. Eu, ca unŭ adevĕratŭ navarrianŭ, totdéuna îmĭ căutamŭ ceva de lucru. Făceam tocmai din sêrmă de aramă un lanțŭ cu care sĕ-mĭ legŭ aculŭ ce-lŭ folosiamŭ la curățirea puscei. Deodată mĕ agrăescŭ companionii mei: „tragŭ clopotulŭ; fetele vinŭ érășĭ la lucru“. Trebue sĕ scii, că în fabrica acésta lucră ca la vre-o 4—500 femei? Ele pregătescŭ țigările într'o sală mare, unde fără concesiunea autorităților judecătorescĭ și a gendarmeriei nu póte intra nicĭ un bărbatŭ, fiindcă femeile, mai alesŭ cele tinere, pentru gróznica nădușélă, se facŭ comode. Când ele intrau pe pórtă, în vreme ce soții mei se uitau la ele, eu am rĕmasŭ nemișcatŭ pe banca de lângă pórtă. Eram încă tînĕrŭ; pururea mĕ gândeamŭ la țera mea și nu credémŭ ĕ fiă fată frumósă aceea, care nu are ochĭ vinețĭ și pĕrŭ legĕnatŭ în valurĭ mătăsóse peste umerii ei. Cu nasulŭ plecatŭ spre lanțulŭ ce-lŭ lucramŭ, stam așa, când deodată audŭ pe nisce cetățenĭ ḑicêndŭ: écă și gitanilla. Mĕ uitŭ și o vĕdu pe ea. Era ḑi de Vinerĭ, și nu voiu uita-o nicĭ-odată. Ai vĕḑutŭ pe Carmen: o cunoscĭ, sci aceea, la care te am întâlnitŭ câteva lunĭ înainte de asta.

Era îmbrăcată într'o rochiă scurtă și roșiă, sub care se putea vedé nisce getre de catifea albă și unŭ buchetŭ ce da miresme îmbătătóre îi atêrna la pieptŭ. Ișĭ dete mantila într'o parte sĕ i-se védă umerii. In țera mea șĭ-ar face ómenii cruce sĕ vedă femee îmbrăcată astfelŭ. Ea scia rĕspunde potrivitŭ orĭ și cui, ochia pe furișŭ și punêndu-șĭ mânile în șoldurĭ se învêrtea c'o adevĕrată obrăsnicia țigănéscă. La prima privire nu m'a impresionatŭ și nepăsătorŭ îmĭ continuaiu lucrulŭ; dér fata se oprì înaintea mea și mĕ întrebà:

„Pămêntene, nu mĭ-ai da mie lănțuculŭ ăsta se-mĭ acățŭ cheia lăḑii de elŭ?“

„E pentru aculŭ dela pușcă“, i-am rĕspunsŭ.

„Pentru acŭ“, strigà ea reḑêndŭ cu hohotŭ, „Audĭ colo, d-lŭ ăsta face lănțușe ca sĕ le folosĕscă la ace“.

Toțĭ cei din jurulŭ meu începură sĕ rîdă de mine, ér eu simțeam că roșescŭ nesciindŭ ce sĕ rĕspundŭ.

„Vino, scumpulŭ meu“, continuà ea, „vino și fă'mĭ și mie 7 rifurĭ de pantlică de asta neagră pentru mantilă“. Ḑicêndŭ acestea apucà flórea de cassio, ce-o ținea în gură, și mi-o aruncà drept între ochĭ. D-lŭ meu, îțĭ mărturisescŭ sincerŭ, că atuncĭ mi-se părŭ, că sêmțŭ unŭ cartușĭ sfredelindu-mĭ inima. Nu sciamŭ unde sĕ mĕ ascundŭ; am rĕmasŭ decĭ nemișcatŭ ca unŭ lemnŭ. Când ea intrà în fabrică, am observatŭ flórea de cassio aruncată josŭ la picióre mele; nu sciamŭ ce-a intratŭ în mine și, pândindŭ sĕ nu mĕ vadă consoții, am ridicatŭ flórea și am ascuns'o cu grije în pieptarŭ. Cea dintêiu blăstĕmățiă, gândeamŭ în mine.

După câteva óre, étă numai că vine la sentinelă unŭ portarŭ cu fața înspăimântată și înjurândŭ. Spuse, că în sala cea mare a fabricei a fostŭ ucisă o femeiă; paza se ridică. Mai marele meu îmĭ rênduesce doi ómenĭ sĕ cercetezŭ năcazulŭ. Iau ómenii și plecŭ. Inchipuesceţĭ domnule, că pășindŭ în sală mai întêiu și mai întêiu vĕdŭ ca la 300 de femei strigândŭ, văitându-se și făcêndŭ unŭ sgomotŭ așa de mare, încâtŭ vocea mea nu se putea auḑi de locŭ. Intr'unŭ colțŭ alŭ salei, cu mânile ridicate spre cerŭ, bătêndŭ din picióre și umplută de sânge zăcea o femee cu unŭ x pe față făcutŭ din douĕ tăiăturĭ de cuțitŭ. Vis-a-vis de rănita, vedeamŭ pe Carmen, pe care o țineau cincĭ séu șése femei mai bĕtrâne. Femeea rănită striga: unŭ confesarŭ, unŭ confesarŭ căcĭ morŭ! Carmen nu ḑicea nimicŭ; îșĭ stringea numai dinții și ochii și-i învêrtea ca unŭ cameleonŭ.

Ce s'a întêmplatŭ?“ întrebaiu. Abia cu greu am pututŭ afla ce s'a întêmplatŭ, fiind-că câte femei erau tóte rĕspundéu deodată și încâlcitŭ. Se vede treba, că femeea rănită s'a lăudatŭ, că are banĭ destui ca sĕ-șĭ cumpere unŭ măgar la têrgulŭ din Trieunĭ. „Dér nu te îndestuleștĭ cu o mătură?“ ḑise Carmen, care era rea de gură. Cealaltă simțindu-se vătĕmată de rĕspunsul acesta, ḑise érășĭ „că nu e cunoscută cu măturile fiind-că nu e nicĭ țigancă și nicĭ fata dracucului, dér pentru aceea domnișóra Carmencita nu peste multă vreme se póte face cunoscută cu măgarulŭ, décă căpitanulŭ poliției o va duce, ca într'o preumblare, mai îndĕrĕptŭ cu douĕ locuințe ca se prindă musce.“

„Eu încă voiu face pe obrazulŭ tĕu brazde pentru musce!“ rĕspunse Carmen și nicĭ una, nicĭ douĕ, ia cuțitulŭ cu care tăia capĕtulŭ țigărilorŭ, și îĭ face pe obrazŭ semnulŭ crucei St. Andreiu.

Lucrulŭ era lămuritŭ, Am apucatŭ pe Carmen de brațŭ ḑicêndu-i: „Sorióră, trebue sĕ mergemŭ“. Aruncà o privire asupra mea ca și când m'ar cunósce și îmĭ rĕspunse cu abnegațiune: „sĕ

telek şi a fostŭ arestatŭ în Seghedinŭ, se ocupa şi cu falsificarea bancnotelorŭ. S'au găsitŭ acasă la elŭ maşinile şi ḑece bancnote de câte 1000 fl. fórte bine isbutite.

***

Incunosciinţare. Suntemŭ rugaţĭ a publica următórele: Domnule Redactorŭ! „Binevoiţĭ, Vĕ rogŭ, a comunica în colónele preţuitului D-vóstre ḑiarŭ următórea încunosciinţare: Broşura mea *„Lucrulŭ în şcólă, 1 Incercărĭ şi propunerĭ“*, procurată prin postă, costă *50 cr.*, în care se cuprinde şi porto postalŭ de 5 cr. La 10 esemplare, procurate de odată, se adauge încă unŭ esemplarŭ ca rabatŭ. Porto postalŭ înse este a se trimite de odată cu costulŭ cărţilorŭ procurate. Acésta mĕ veḑui îndemnatŭ a o face din incidentulŭ, că până acuma mi-s'au trimisŭ comande fără de a se adauge şi costulŭ cuvenitŭ pentru porto postalŭ. Primiţĭ etc. *G. Moianŭ.*

***

Concertŭ de plugarĭ. Despre concertulŭ din Ianova, arangiatŭ de corulŭ de plugarĭ de acolo în Dumineca lăsatului de brânză, 'i se scrie „Bis. şi Scólei“, că a succesŭ peste tótă aşteptarea, şi publiculŭ numerosŭ, care a fostŭ de faţă la acestŭ concertŭ, a rĕmasŭ deplinŭ mulţămitŭ de prestaţiunile acestui corŭ, atâtŭ în ceea ce privesce esecutarea cântărilorŭ, câtŭ şi în ceea ce privesce declamaţiunile.

***

Vieţă lungă. In luna trecută a încetatŭ din vieţă locuitorulŭ Ioanŭ Căşieru din comuna Blăgescĭ, judeţulŭ Bacău, în etate de 105 anĭ.

Către ven. clerŭ din tract. greco-cat. alŭ Cluşului.

Espedându-se cercularulŭ convocătorŭ la sinodulŭ tract. pe 3 Aprilie a. c. înainte de a fi sositŭ ven. cercul. metr. în care ni-se demandă a desbate cestiunea fondului invaliḑilorŭ şi neputêndŭ comunica ven. clerŭ tract. pentru scurţimea timpului pe altă cale proiectulŭ de resoluţiune în respectulŭ acestui fondŭ:

Acestŭ proiectŭ vi-se aduce la cunoscinţă pe acéstă cale, ca sĕ-lŭ puteţĭ studia şi apoi în sinodŭ a-lŭ apreţia.

Oficiulŭ prot. gr. cat. alŭ Cluşiului.

Cluşiu, în 18 Martie 1889.

Proiectŭ de resoluţiune.

Cu respectŭ la fundaţiunea începută prin Escel. Sa Prea Sânţitulŭ domnŭ Metrop. Dr. Ioanŭ Vancea, comunicată clerului prin ven. cerc. din 1 Ian. a. c. Nr. 721, — se propune:

1. Sinodulŭ sĕ aducă fierbinte mulţămită Prea Sânţitului D-nŭ Metr. Dr. Ioanŭ Vancea pentru noulŭ sacrificiu, ca a depusŭ pe altariulŭ sf. bis. 5000 fl. ca începutulŭ unui fondŭ pentru preoţii invaliḑĭ.

2) Sinodulŭ sĕ voteze recunoscinţă Escel. Sale pentru mângăiarea ce a făcut'o clerului şi poporului prin aceea, că ne-a pusŭ în prospectŭ ţinerea sinódelorŭ prescrise şi de s. canóne.

3. Sinodulŭ sĕ róge pe Escel. Sa sĕ se îndure a adauge suma cea de 5000 fl. la fondulŭ vechiu alŭ preoţilorŭ invalidĭ şi alŭ preoteselorŭ vĕduve, ca aşa sĕ nu fiă 2 fondurĭ cu una şi aceeaşĭ menire.

4. Sinodulŭ sĕ róge pe Escel. Sa sĕ se îndure a dispune elaborarea unui proiectŭ de statute pentru pensionarea nu numai a preoţilorŭ carĭ devinŭ invaliḑĭ, ci considerândŭ că în s. nóstră bis., cu fórte puţine escepţiunĭ, preoţii suntŭ căsĕtoriţĭ, în proiectulŭ acela sĕ se reguleze şi pensionarea preoteselorŭ vĕduve şi a orfanilorŭ de preotă, pentru ca sĕ nu fiă siliţĭ după mórtea soţilorŭ lorŭ şi respective a părinţilorŭ lorŭ sĕ se bage servitorĭ şi servitóre cei mai mulţĭ.

5. In proiectulŭ acela sĕ se reguleze referinţa preoţilorŭ invalidĭ şi a vĕduvelorŭ preotese, precum şi a orfanilorŭ de preotŭ de până aci. Apoi sĕ se fixeze taxele ce le vorŭ avé de solvitŭ toţĭ preoţii câtŭ timpŭ suntŭ apţĭ de a purta oficiu bis. Sĕ se statorescă momentulŭ acela, când are cineva dreptŭ de a se folosi de beneficiulŭ fondului de pensiune.

Tóte aceste după norma statutelorŭ altorŭ confesiunĭ şi în specie după norma statutelorŭ votate de dieta ţĕrei pentru pensionarea învĕţătorilorŭ poporalĭ. Tacsele preoţilorŭ sĕ nu fiă mai micĭ de 5 fl. pe anŭ, carĭ credemŭ, că decă unŭ învĕţătorŭ este în stare sĕ-i plătescă din modestulŭ sĕu salarŭ, cu atâtŭ mai vêrtosŭ póte fi în stare a'i plăti unŭ preot pentru asigurarea viitorului sĕu şi alŭ familiei sale!

Fiă-care preotŭ sĕ aibă o cărticică în care sĕ i-se inducă regulatŭ solvirea tacsei, care în decursulŭ anului sĕ o pótă plăti când va voi.

6) Considerândŭ, că însaşĭ s. scriptură ḑice că *„celŭ ce servesce altarului de la altarŭ sĕ şi trăescă“*, Sinodulŭ sĕ róge pe Escel. Sa, ca pentru fondulŭ acesta sĕ se pună o taxă moderată şi pe averile bisericescĭ.

7. Fiindcă până acuma au contribuitŭ la fondulŭ invalidilorŭ şi Prea on. domnĭ protopopĭ şi prof. gimn. sĕ se reguleze în proiectulŭ amintitŭ şi drepturile şi datorinţele acestora.

8. Sinodulŭ sĕ promită solemnŭ, că statutele ce se vorŭ face şi primi în sinodulŭ archidiecesanŭ le va primi şi considera de obligatóre pentru sine pentru totdéuna.

Comitet. fondului cult. tract. însărcinatŭ cu elaborarea proiectelorŭ de resoluţiunĭ pentru sinodulŭ prot. gr. cat. alŭ Cluşiului.

Din camerile române.

Camera. (*Urmarea şedinţei dela 25 Februarie*).

D-lŭ *Popescu* dă cetire art. 14 din proiectŭ devenitŭ 15. Etă textulŭ acestui articulŭ: „Intinderea unui lotŭ micŭ va fi celŭ multŭ de 5 hectare şi nimenĭ nu va puté cumpăra decâtŭ unŭ lotŭ. Comunele rurale însĕ vorŭ puté cumpăra până la trei loturĭ, ce va servi esclusivŭ la întreţinerea şcólei şi a bisericei“.

D-lŭ *Ioanŭ Lahovary* depune unŭ amendamentŭ, că basa parcelărei sĕ fie 5 hectare, dér decă defectuosităţile terenului vor împedeca, se póte sĕ fie o diferinţă financiară în plusŭ sĕu în minusŭ.

D-lŭ *Alex. Lahovary* ministrulŭ, declară, că primesce acestŭ amendamentŭ.

Puindu-se la votŭ articolulŭ 15 dimpreună cu amendamentulŭ, se primesce. Art. 16 se votéză fără nicĭ o discuţie.

D-lŭ *Raportorŭ* dă cetire art. 17 (art. 16 din proiectŭ) alŭ cărui textŭ e următorulŭ:

„Planulŭ moşiilorŭ împărţite în loturĭ câtŭ şi acela alŭ locuinţelorŭ, împreună cu unŭ tablou de numĕrulŭ loturilorŭ, se va depune la primărie şi se va pune în vederea locuitorilorŭ de către unŭ delegatŭ alŭ ministeriului agriculturei, industriei, comerciului şi domenielorŭ.

Acestŭ delegatŭ va lua declaraţiune scrisă, legalisată de primărie, din partea fiă-cărui locuitorŭ pentru lotulŭ anume indicatŭ pe planŭ, ce voesce sĕ cumpere, obligându-se a plăti preţulŭ fixatŭ şi a se supune la tóte disposiţiunile prevĕḑute de lege. Aceste declaraţiunĭ se vorŭ face celŭ multŭ în 15 ḑile dela data depunerei planului parcelărei.

„Pentru loturile puse în vêndare pe o moşie se vorŭ preferi: a) Comunele rurale pentru câte unulŭ celŭ puţinŭ din loturile prevĕḑute la art. 14, alin. II. pentru şcólă şi biserică; b) Copii de familie carĭ au mai puţinŭ de unŭ hectarŭ; c) Locuitorii capĭ de familiă de pe moşiile vecine, carĭ n'au pămêntŭ; d) Comunele rurale pentru celelalte loturĭ.

„Locuitorii carĭ au deja mai multŭ de unŭ hectarŭ nu vorŭ puté cumpĕra decâtŭ loturĭ de 10 şi 25 hectare. Loturile nu vorŭ fi vêndute decâtŭ în ordinea numerică a planului şi tabloului. Intre ele loturile se vorŭ trage la sorţĭ când ar fi mai mulţĭ doritorĭ pentru acestŭ lotŭ.“

La órele 5 şi unŭ sfertŭ se suspendă şedinţa şi comitetulŭ delegaţilorŭ intră în secţiunĭ pentru a delibera asupra amendamentelorŭ propuse la acestŭ articolŭ.

Mulţămită publică.

Comitetulŭ reuniunei femeilorŭ române din Sibiiu îşĭ ţine de plăcută datorinţă a-şĭ esprima cea mai călduróssă mulţămită pentru ofrandele şi suprasolvirile, primite cu ocasiunea balului arangiatŭ în favorulŭ reuniunei la 19 (7) Ianuarie 1889.

Anume amŭ primitŭ dela DD: Esc. Sa D. archiepiscopŭ şi metropolitŭ Mironŭ Romanulŭ 30 fl.; Nicolau Fekete-Negruţŭ, mare proprietarŭ în Gherla, 20 fl.; George Şandorŭ, proprietarŭ din M. Cueşdŭ 8 fl.; conte Andreiu Bethlen, comite supremŭ, şi Augustinŭ Láday, jude dela Curia reg. din Sibiiu, câte 7 fl.; Ioanŭ Drocŭ, protopopŭ gr. or. din Mercurea şi dómna soţie, I. T. Hamrodi, comersantŭ din Sibiiu, Ioanŭ Hania, directorŭ seminarialŭ, Dr. Oscarŭ Kabdebo, advocatŭ, Alesandru Lebu, proprietarŭ, d-sóra Elena Petraşcu, directóră la şcóla civilă de fetiţe, d-lŭ Nicolau Popea, archimandritŭ şi vicarŭ archiep., Dr. Absolonŭ Todea, advocatŭ, din S. Reghinŭ, câte 5 fl.; Antonŭ Demeter, comersante, Nicanorŭ Frateşiu, protosincelŭ şi secretarŭ consist., Mihail Kabdebo, bancarŭ, Dr. Ioanŭ Moga, medicŭ, Dr. Ilarionŭ Puşcariu, archimandritŭ, Victorŭ Say, c. r. generalŭ-maiorŭ, dómna Frederica Sussmann, socie de medicŭ, d-lŭ Davidŭ baronŭ Ursŭ de Margina c. r. colonelŭ în pens., toţĭ din Sibiiu, câte 3 fl. 50 cr.; Dr. Corneliu Moldovanŭ, medicŭ din Băiţa şi Mateiu Voileanŭ, asesorŭ consistorialŭ din Sibiiu, câte 3 fl.; Ioanŭ Bădilă, jude regescŭ din Sibiiu, Petru Bogdanŭ, învĕţ. din Cristiorŭ, Dumitru Coltofeanŭ, protopopŭ gr. or. din Breţcu, Parteniu Cosma, directorulŭ institutului „Albina“ din Sibiiu, Ioanŭ Ghibu, profesorŭ seminarialŭ din Sibiiu, Petru Kabdebo, bancarŭ din Sibiiu, Gustav v. Maetz, architechtŭ, din Sibiiu, N. N. din Sibiiu, dómna Iosefina Paschevicĭ n. Dunca de Sajó, d-lŭ Petru din Braşovŭ.

(Va urma.)

TELEGRAMELE „GAZ TRANS.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Budapesta, 21 Martie. Deputaţii au hotărîtŭ într'o şedinţă agitată, ca afacerea cu Rohonczy sĕ o încredinţeze comisiunei de imunitate. Comisiunea o va lua în tratare Sâmbătă.

După încheiarea şedinţei începură din nou tumulturile pe strade. Când ministru-preşedinte Tisza plecă dela cameră, **între blasteme şi înjurăturĭ cumplite fù sburătoritŭ cu petri,** urmându'i mulţimea trăsura şi aruncândŭ după ea o plóiă de petri. Cu tóte astea ministrulŭ îşĭ continuă calea însoţitŭ fiindŭ de poliţiştĭ călărĭ. Deputaţii Carol Pulszky şi Tors, care vrù sĕ apere pe Pulszky, au fostŭ insultaţĭ şi loviţĭ.

Dela politechnicŭ poliţia a fostŭ sburătorită cu petri. La 3 óre după améḑŭ a eşitŭ armata. Pórta cu gratii a fostŭ deschisă cu forţa, cei carĭ au aruncatŭ cu petri au fostŭ arestaţĭ, séra i-s'a făcutŭ tărăboiu deputatului Krajtsik, care înainte de şedinţă a ofensatŭ în modŭ neauḑitŭ pe deputatulŭ Polonyi. In mai multe puncte ale oraşului au fostŭ demonstraţiunĭ, cu tóte astea soldaţii eşiţĭ în numĕrŭ mare au împedecatŭ adunările pe strade. S'au făcutŭ vr'o 25 arestărĭ.

DIVERSE.

Viceadmiralulŭ Jaurès, ministrulŭ francezŭ de marină, a muritŭ în urma unui atacŭ de apoplexiă, în vêrstă de 66 anĭ. Jaurès sĕ numĕra între cei mai capabilĭ marinarĭ ai Franciei, şi precum s'a distinsŭ pe mare, aşa s'a distinsŭ în rĕsboiulŭ din 1870/71 ca comandantŭ de trupe pe uscatŭ.

Unŭ lacŭ în flacărĭ, în apropierea oraşului Decher în statulŭ Indiana, înfăţişéză de câtva timpŭ miraculóse jocurĭ ale naturei. Laculŭ e încunjuratŭ de pădurĭ, şi are câte 600 yards (coţĭ englesescĭ în lungime şi lăţime, suprafaţa întregului lacŭ e în flacărĭ. Enigmaticele cause ale acestui fenomenŭ însĕ nu sunt cunoscute. Se presupune că printr'unŭ mare cutremurŭ suteranŭ, ar fi străbătutŭ minerale şi uleiurĭ în apă şi pe suprataţa apei, venindŭ în contactŭ cu aerulŭ, s'ar fi aprinsŭ, dér mai de creḑutŭ este, că se află în apropierea lacului vine de uleiurĭ, şi acestea s'au strecuratŭ în lacŭ, uleiulŭ care se aşeḑă în straturĭ asupra apei, s'a aprinsŭ la óre-care ocasiune. Unŭ mirosŭ de puciósă se ridică deasupra lacului, unŭ fumŭ ameţitorŭ se respândesce prin jurŭ şi pădurile din apropiere suntŭ în periculŭ de-a se aprinde.

---

mergemŭ. Unde îmĭ e mantila?“ Îşĭ trase mantila pe capŭ aşa că nu i se vedea decâtŭ unŭ singurŭ ochiu şi păşia după ómenĭ mai blândă ca unŭ mielŭ. Ajungêndŭ la sentinelă, căpitanulŭ îmĭ ḑise că lucrulŭ e seriosŭ, trebue dusă în temniţă. Am fostŭ însărcinatŭ totu eu cu lucrulŭ acesta. Am pus'o decĭ între doi dragonĭ şi eu încă mergeamŭ după cum ei i-se cuvine unui caporalŭ la astfelŭ de ocasiunĭ. Mergeamŭ prin oraşŭ. Când am ajunsŭ în uliţa şarpelui î-şĭ lăsă mantila peste umerĭ ca sĕ-i potŭ vedé faţa fermecătóre şi întorcêndu-se spre mine îmĭ ḑise:

„D-le oficerŭ, unde mĕ ducĭ?“

„In temniţă“, i-am rĕspunsŭ câtŭ se póte mai blândŭ.

„Ah, ce se va întêmpla cu mine, d-le oficerŭ, aibĭ îndurare cu mine. D-ta eştĭ aşa de tinĕrŭ, aşa de frumosŭ...“ apoi îmĭ ḑise încetŭ: „lasă-mĕ sĕ fugŭ şi-ţĭ voiu da o bucată de *baz-lachi*, cu care poţĭ face sĕ te placă tóte femeile....“

„Dér noi nu suntem puşĭ aicĭ ca sĕ vorbimŭ nebunii; avem poruncă sĕ te ducemŭ în temniţă şi în potriva asta nu este lécŭ“.

(Va urma).

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

„FURNICA“

CASSĂ DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACŢIUNĬ IN FĂGĂRAŞŬ.

Convocare.

Domnii acţionarĭ ai „Cassei de economii „Furnica“, societate pe acţiunĭ“, se învită prin acésta în virtutea §. 16 alŭ statutelorŭ societăţii la a

V-a adunare generală ordinară,

care se va ţině la *Făgăraşŭ în 25 Aprilie 1889 stilulŭ nou înainte de amédĭ la 10 óre în localulŭ societăţii.*

Obiectele:

1. Raportulŭ anualŭ alŭ direcţiunii, bilanţulŭ anului 1888 şi raportulŭ comitetului de supraveghiare.
2. Distribuirea profitului realisatŭ conformŭ bilanţului.
3. Fixarea preţului marcelorŭ de presenţă pentru direcţiune şi pentru comisarulŭ de ḑi.
4. Alegerea unui membru în consiliulŭ direcţiunei.
5. Alegerea, conformŭ § 40 din statute, a comitetului de supraveghiare.
6. Propunerĭ.

Domnii acţionarĭ, carĭ în sensulŭ §§ 17, 18 şi 19 din statutele societăţii voiescŭ a participa în persónă séu prin plenipotenţĭ, suntŭ rugaţĭ a-şĭ depune la cassa societăţii séu la institutulŭ de creditŭ şi economii „Albina“ în Sibiiu, séu la Filiala acelui institutŭ în Braşovŭ, acţiunile lorŭ şi eventualŭ doveḑile de plenipotenţă celŭ multŭ până în *22 Aprilie 1889 stilulŭ nou.*

Făgăraşŭ, în 7 Martie 1889.

Direcţiunea societăţii.

Bilanţulŭ cu 31 Decemvrie 1888.

Active.		fl.	cr.
Cassa în numěrarŭ.		4753	71
Cambie escomptate.		201364	57
Imprumuturĭ pe hipotecă . .	4160.—		
Imprumuturĭ pe obligaţiunĭ cu. cavenţĭ	14446.—	18606	—
Mobiliarŭ	387.—		
după amortisare de. . . .	38.70	348	30
Diverse conturĭ debitóre. . .		1624	39
		226696	97

Passive.		fl.	cr.
Capitalŭ de acţiunĭ	30000.—		
Depunerĭ spre fructificare . .	99968.57		
Cambie reescomptate. . . .	82701.10		
Interese transitorie anticipate.	1547.37		
Fondulŭ de reservă	3691.48		
Dividende neridicate	48.—		
Diverse conturĭ creditore . .	1051.16	219007	68
Profitŭ transpusŭ din anulŭ 1887	667.95		
Profitŭ curatŭ	7021.34	7689	29
		226696	97

Contulŭ profitului şi perderilorŭ.

Eşirĭ.		fl.	cr.
Interese la depunerĭ spre fructificărĭ	4012.74		
Salarie, porto, competinţe de timbru, inserţiunĭ, marce de presenţă, chirie, diverse spese	2604.21		
Contribuţiune şi competinţe. .	1047.29		
$20^0/_0$ amortisare din spesele de fondare	204.—		
$10^0/_0$ amortisare din mobiliarŭ.	38.70		
Profitŭ curatŭ	7021.34	14928	28
		14928	28

Veniturĭ.		fl.	cr.
Interese dela cambie escomptate	9626.49		
Interese dela împrumuturĭ pe hipotecă	389.45		
Interese dela împrumuturĭ pe obligaţiunĭ cu cavenţĭ . . .	1415.46	11431	40
Tacsă pentru transcrierĭ de acţiunĭ , ...		38	—
Provisiunĭ		3458	88
		14928	28

Făgăraşŭ, în 31 Decemvrie 1888.

Basiliu Raţu m. p., preşedinte. **Ioanŭ Dejenariu** m. p., comptabilu.

Basiliu Stanciu m. p., membru alu direcţiunei. **Ilariu Duvlea** m. p., membru alŭ direcţiunei. **Iuliu Danŭ** m. p., membru alŭ dir cţiunei. **Ioanŭ Turcu** m. p., membru alu direcţiunei. **Demetrie Chişierianu** m. p. membru alŭ direcţiunei.

Subsemnatulŭ comitetŭ amŭ esaminatŭ bilanţulŭ presentŭ şi contulŭ profitului şi alŭ perderilorŭ, confrontându-le cu registrele principale şi ausiliare ale societăţii, ţinute în bună regulă, l'amŭ găsitŭ în consonanţă cu acelea şi esactŭ.

Făgăraşŭ, în 16 Martie 1889. **Comitetulŭ de supraveghiare:**

Iosifŭ Lissa m. p. Dr. Nicolae Motocŭ m. p. Dr. Andreiu Micu m. p.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 21 Martie st. n. 1889.

Bancnote romănescĭ	Cump.	9.49	Vénd.	9.51
Argintŭ romănescŭ -	„	9.45	„	9.48
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.61	„	9.63
Lire turcescĭ - - -	„	10.84	„	10.88
Imperialĭ - - - -	„	9.84	„	9.88
Galbinĭ .	„	5.62	„	5.65
Scris. fonc. „Albina“ $6^0/_0$	„	101.—	„	—.—
„ „ „ $5^0/_0$	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	127.—	„	128.—
Discontulŭ - - - -	$6^1/_2—8^0/_0$ pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 20 Martie st. n. 1889.

Renta de aurŭ $4^0/_0$ - - - - - -	101.60
Renta de hârtiă $5^0/_0$ - - - - - -	94.25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	146.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	120 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	114.70
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	105.=
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	105.—
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	105.—
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.85
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	143.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - - - - - - - -	130.—
Renta de hârtiă austriacă - - - -	83.45
enta de argintŭ austriacă - - - -	83.95
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	111.50
Losurĭ din 1860 - - - - - - -	143.—
Acţiunile băncei austro-ungare - -	895.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	310.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	304.—
Galbenĭ împěrătescĭ- - - - - - -	5.70
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - -	9.61
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	59.45
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	121.70

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpěra în tutungeria I. Gross, în librăria Niculae Ciurcu şi Adolf Albrecht.

CONCURSŬ.

De ocupatŭ postŭ de scriitorŭ la subscrisulŭ. Salariu lunarŭ 33 fl. séu 20 fl. şi viptŭ. Condiţiunĭ: A fi depusŭ censura de notarŭ şi atestate bune, — a puté ocupa acelŭ postŭ cu 1-ma Aprilie a. c. A se suplica până în 25 Martie a. c. la subscrisulŭ.

Cugierŭ (Kudsir) în 16 Martie 1889.

Procopiu Herlea,
notarŭ comunalŭ.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

I. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

I. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de améḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucureci la Braşovu:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după améḑĭ.

A. Plecarea postelorŭ.

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Brană*: 12 óre 30 m. după améḑĭ
b) „ „ „ *Zizină*: 4 óre după améḑĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Brană* la Braşovŭ: 10 óre înainte de améḑĭ
b) „ *Zizină* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Administraţ. „Gaz. Trans.“